

SCÉNÁŘ AUDIOREPORTÁŽE – LIBUŠE HOZNAUEROVÁ

Terka 1: Paní Libuše Hoznauerová, rozená Melounová, se narodila 6. září 1934 v Hradci Králové. Její rodiče se poznali na zámku v Častolovicích, kde oba pracovali u rodiny Šternberků. Otec jako lesník, matka jako komorná hraběnky Cecílie. V hraběcích službách se rodina několikrát stěhovala. V době pobytu na zámku Zásmuky se narodil její bratr. V roce 1942 jejich pobyt v Zásmukách skončil. Otec paní Hoznauerové odmítl přijmout občanství Velkoněmecké říše, přestože jeho manželka pocházela ze Sudet. Stejně tak občanství odmítl hrabě Šternberk a jeho majetek byl konfiskován.

Péta 1: Hrabě Šternberk pomohl otci získat místo revírnicka v Kamenici nad Lipou u barona Geymüllera. Rodina bydlela na samotě u lesa bez elektřiny, bez tekoucí vody, odkázána na studnu ve sklepě a zamrzající pumpu na dvoře. Paní Libuše musela chodit každý den 3 km do školy, ve které se toho ale stejně moc nenaučila. Byla to jednotřídka a výuka probíhala převážně potichu.

Zdeněk 1: Otec se na konci války zapojil do protiněmeckých akcí. Nejprve pomáhal ruským parašutistům, kteří přistáli v okolních lesích, a poté založil partyzánský oddíl Lesu zdar. Po válce byl v Kamenici zvolen předsedou národního výboru. Shromažďoval německé vojáky, kteří se snažili dostat zpět do Bavorska.

Nahrávka 1:

A vždycky jsme je zavřeli na noc, otec je zavřel do prasečího chlívku, ty Němce, co tam prošli, a ráno je adjunkt odváděl do Kamenice do zámku na odvedení. A byl tam jeden Němec, který tam brečel, říkal, že do války nechtěl, že má doma dvě malé děti a byl hrozně nešťastný a oni měli takové přiděly tabáku a nevím, čeho všeho, tak to tam všechno dal na stůl, že to nechce, a podobně. Takže to byly hrozné časy.

Terka 2: V roce 1947 byl otec povolán do Prahy, aby vedl Ústřednu pro dřevařské a lesní hospodářství. Rodina se za ním přestěhovala. Dostali byt na Břevnově a paní Libuše dokončila základní vzdělání. Dále pokračovala čtyřletým studiem na pedagogickém gymnáziu. V té době se zapojovala do aktivit komunistické strany. Pomáhala budovat trať na Brno a vykládala vagóny hlušiny v Ostravě. Nadšení opadlo v době politických procesů v 50. letech. Otec řadu odsouzených znal a nevěřil, že dělali věci, které jim byly přisuzovány.

Viky 1: Po maturitě v roce 1953 byla paní Hoznauerová přidělena jako učitelka na základní školu do Starých Křečan u Rumburka. Protože to bylo pohraničí, byla zde řada prázdných a zničených domů. Paní Libuše bydlela sama v budově bývalé školy. Nemohla si ani pořádně zatopit a bylo jí zde smutno.

Nahrávka 2:

Já jsem si se svými žáky dobře rozuměla, já jsem jim pískala fotbal, to jsem se naučila. Ještě tam byli Němci, to byli tzv. antifašisti, kteří teda česky neuměli, ale byli proti fašistům, nebyli ve straně jejich rodiče, tak nemuseli odejít, zůstali tam. To byl takový mix. Teď jsem třeba měla dvě třídy, dopoledne jsem učila jednu a odpoledne od tří hodin druhou, jinou. No a tak se musím přiznat, že jsem tam byla nešťastná. A přišel ke mně pan inspektor na hospitaci a já jsem se tam vybrečela, že jsem tam nešťastná a že bych chtěla už taky domů, a tak říkal, ať si podám žádost. A když jsem si ji podala, tak mně ji zamítli a řekli, že já tam budu tak dlouho, jak mě budou potřebovat.

Viky 2: Další žádosti už komise v Rumburku vyhověla. Po návratu do Prahy začala paní Libuše pracovat jako vychovatelka na internátě v učňovské škole polygrafické. Dálkově studovala pedagogickou fakultu, nejprve obor zeměpis – dějepis a po přerušení studia obor čeština – angličtina. S angličtinou měla paní Hoznauerová zkušenost z jazykové školy, ve které angličtinu vyučovaly manželky českých letců z Anglie.

Zdeněk 2: V Praze se paní Libuše vdala a narodili se jí dva synové. Společně s jejími rodiči bydleli v bytě na Václavském náměstí, protože otci se povedlo malý byt na Břevnově vyměnit.

Andrea 1: V šedesátých letech pracoval manžel paní Libuše v automobilovém průmyslu. Jedna švédská firma se nabídla, že by zmodernizovala kopřivnickou Tatru. Manžel uměl také anglicky, a proto působil jako tlumočnick. Ještě před rokem 1968 měl slíbeno, že pojedou do Švédska a bude firmě tlumočit požadavky české strany. Okupace ale situaci změnila. V době srpnových událostí pobývala paní Libuše s dětmi na chatě. Do Prahy se mohli vrátit až poté, co se obnovila autobusová a vlaková doprava a Rusové se odstěhovali z místa před jejich domem na Václavském náměstí.

Nahrávka 3:

A najednou nám přišla do kaslíku obálka a když jsme ji otevřeli, tak tam byly čtyři letenky do Švédska. A nic napsaného. Tak co, utečeme, neutečeme? Rodiče nám to rozmlouvali, říkali: „Kam byste utíkali, prosím tě, nějaké Švédsko, vždyť to tam neznáte, co tam budete dělat?“

Zdeněk 3: Pro emigraci se nakonec rozhodli. Do Frankfurtu, odkud měli odlétat, se dostali vlakem.

Nahrávka 4:

Rodiče nás šli doprovodit na nádraží. Brečet jsme tam nemohli, protože to bychom se prozradili, bylo tam úplné ticho, na nástupišti stáli ti, co tady zůstávali, jejich příbuzní, rodiče a tak dále, bylo to mrtvolné ticho a ještě jsme si vezli svačinu s sebou. Teď jsme měli jenom letní věci, protože to nemohlo vypadat, jako že se stěhujeme, žádné batohy, jako dneska mají uprchlíci batohy, my jsme měli letní oblečení a jeli jsme a nevěděli kam.

Nahrávka 5:

A teď jsme jeli a ve vlaku mrtvo, ticho, nikdo s nikým nemluvil, až když jsme se blížili k hranicím, tak najednou tam vešel ten celník a říkal: „Tak co, kam jedete? Nebudu se ptát. Jak se máte? Dobře.“ A najednou bylo veliké haló. A říkal: „Tady žádní Rusové nejsou, tady se nemusíte ničeho bát.“

Andrea 2: Ve Švédsku se o ně postarali lidé z partnerské firmy. Museli povinně navštěvovat kurzy švédštiny, synové chodili do školy a manžel pracoval v automobilové firmě. Po roce se rodina rozhodla pro návrat. Nejprve se vrátila paní Libuše se syny. Pro manžela na ÚV KSČ u jednoho známého vyprosila, aby jeho nepřítomnost brali jako studijní cestu a nezavřeli ho do vězení. Nicméně z práce ho po návratu vyhodili.

Péťa 2: Paní Hoznauerová učila angličtinu, nejprve na Středním odborném učilišti ČKD Praha, poté na Střední ekonomické škole v Karlíně. V roce 1985 se stala metodičkou angličtiny v Pedagogickém ústavu hlavního města Prahy a v roce 1990 založila anglickou soukromou školu The Bell School. Od roku 1993, kdy odešla do důchodu, se věnuje regionální historii a literární tvorbě.

Autoři scénáře: Tereza Hrtánková, Andrea Kášová, Zdeněk Krátký, Petra Plachá, Viktoriya Stankovych, Mgr. Hana Poláčková